

## POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek

w sprawie D. M.

oskarżonego o czyn z art. 13 § 1 k.k. w związku z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 31 marca 2026 r.,

na skutek wniosku obrońcy oskarżonego o wyłączenie asesora sądowego Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi od rozpoznania sprawy IV K 82/26,

**na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. przekazuje wniosek do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi.**

## UZASADNIENIE

W piśmie z 22 stycznia 2026 r. obrońca oskarżonego D. M. wniósł o wyłączenie asesora sądowego X. Y. z uwagi na możliwe naruszenie standardu sądu ustanowionego ustawą, a przez to niezawisłego i bezstronnego sądu.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi postanowieniem z 9 lutego 2026 r. na podstawie art. 26 § 2 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2024, poz. 622, dalej: „u.SN”), sprawę przekazał Sądowi Najwyższemu celem nadania dalszego biegu wnioskowi obrońcy oskarżonego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek należało przekazać Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi.

Po pierwsze, wyrokiem z 24 marca 2026 r., C-521/21, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej rozstrzygnął, że:

„Artykuł 19 ust. 1 akapit drugi TUE, art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz zasadę pierwszeństwa prawa Unii należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniom państwa członkowskiego i orzecznictwu sądu konstytucyjnego tego państwa, dokonującym wykładni tych uregulowań, które przyznają określonemu organowi wyłączną kompetencję do orzekania w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu okoliczności jego powołania, pozbawiając jednocześnie ten organ możliwości rozpoznania takiego wniosku, jeżeli podważono w nim zgodność z prawem procedury powołania tego sędziego. Sąd krajowy, do którego wpłynął taki wniosek o wyłączenie, powinien odstąpić od stosowania tych uregulowań zgodnie z ich wykładnią zawartą w tym orzecznictwie i samodzielnie zbadać zgodność z prawem powołania tego sędziego, w szczególności poprzez sprawdzenie, czy sędzia ten spełnia wymóg "sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy", oraz, w razie potrzeby, poprzez postanowienie o wyłączeniu tego sędziego, jeżeli ewentualne nieprawidłowości, którymi dotknięte jest wspomniane powołanie, wiążą się z naruszeniem tego wymogu”.

Ponadto, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśnił, że:

„Artykuł 19 ust. 1 akapit drugi TUE i art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że: nie stoją one na przeszkodzie uznaniu za „niezawisły i bezstronny sąd” składu orzekającego, w którym zasiada jednoosobowo sędzia powołany na swoje stanowisko w wyniku procedury powołania charakteryzującej się tym, że po pierwsze, kandydatura tego sędziego została zarekomendowana przez organ, który nie daje gwarancji niezależności wystarczających do tego, by wykluczyć w przekonaniu jednostek wszelkie uzasadnione wątpliwości co do prawidłowości procedur powoływania sędziów, w których organ ten uczestniczy, a po drugie, uczestnicy tej procedury nominacyjnej nie mieli prawa do skutecznego środka prawnego przed sądem, jeżeli nie zachodzą inne istotne okoliczności dotyczące kontekstu tego postępowania, które miałyby taki

charakter i wagę, że rozpatrywane łącznie mogłyby podważyć niezawisłość lub bezstronność wspomnianego sędziego.”

Wynika z powyższego, że właściwym do rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi jest Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi.

Po drugie, już wyrokiem z 5 czerwca 2023 r., C-204/21, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że przepis art. 26 § 2 u.SN nie jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zakwestionował wyłączną właściwość Sądu Najwyższego – Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w sprawach z wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. W związku z tym wnioski o wyłączenie sędziów powinny być rozpoznawane na zasadach ogólnych, z pominięciem dyspozycji art. 26 § 2 u.SN (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 czerwca 2023 r., I NWW 92/22; z 26 października 2023 r., I NWW 112/23; z 12 grudnia 2023 r., I NWW 401/23; z 22 lutego 2024 r., I NWW 464/23; z 16 stycznia 2024 r., I NWW 250/23; z 4 grudnia 2024 r., I NWW 262/24; z 6 marca 2025 r., I NWW 33/25).

Po trzecie, Sąd Najwyższy wyrażał już wielokrotnie pogląd, że konstrukcja art. 26 § 2 u.SN, koncentrująca kwestie incydentalne, rozstrzygane zasadniczo przez sądy powszechne właściwe rzeczowo, w Sądzie Najwyższym, nie jest zgodna z zasadami rzetelnej legislacji, wynikającymi z art. 2 Konstytucji RP, a przepis nie powinien znajdować zastosowania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 2 sierpnia 2023 r., I NWW 198/23; 2 sierpnia 2023 r., I NWW 271/23; 26 lipca 2023 r., I NWW 131/23; 19 kwietnia 2023 r., I NWW 35/23).

Po czwarte, Sąd Najwyższy odnotowuje również, że już przed wydaniem przez TSUE wyroku z 24 marca 2026 r., C-521/21 należało przyjmować, że sama okoliczność, że powołanie w procesie nominacyjnym sędziego przeprowadzonym przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, nie wystarcza do skutecznego żądania jego wyłączenia od rozpoznania sprawy (zob. wyrok TSUE z 19 listopada 2019 r. w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i

C-625/18, A.K. i in. przeciwko Sądowi Najwyższemu; wyrok TSUE z 9 lipca 2020 r., VQ przeciwko Land Hessen, C-272/19).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[kf]

[r.g.]